

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Idy Hanzelovej a členov senátu JUDr. Violy Takáčovej a JUDr. Milana Moravu v právnej veci žalobcu: **JUDr. D. Ch., Ž.**, *právne zastúpený: JUDr. M. B., advokátom, T.T.*, proti žalovanému: **Daňové riaditeľstvo Slovenskej republiky**, Nová ulica č. 13, Banská Bystrica, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. I/228/14618-115151/2009/991857-r zo dňa 13. októbra 2009, konajúc o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č.k. 21S/62/2010-31 zo dňa 16. septembra 2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č.k. 21S/62/2010-31 zo dňa 16. septembra 2010 **p o t v r d z u j e .**

Žalovaný **j e p o v i n n ý** zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v sume 137,24 € na účet právneho zástupcu žalobcu JUDr. M. B., advokáta, T.T., do 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e

I.

Krajský súd v Žiline napadnutým rozsudkom rozhodnutie žalovaného č. I/228/14618-115151/2009/991857-r zo dňa 13. októbra 2009 a prvostupňové rozhodnutie Daňového úradu Žilina II. č. 894/230/50989/09/Deli zo dňa 04.08.2009 podľa § 250j ods. 2 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) zrušil, vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie a zároveň zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v sume 66,- €. Žalovaný, rozhodujúc o odvolaní žalobcu, potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho

orgánu, ktorým Daňový úrad Žilina II vyrubil žalobcovi sankčný úrok vo výške 1.103,60 € podľa § 35b ods. 1 písm. e/ zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 511/1992 Zb.) za nezaplatenie preddavku na daň z príjmov fyzických osôb podľa § 34 ods. 3 zákona č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 595/2003 Z.z.) za obdobie september 2008 v lehote splatnosti v správnej výške.

Krajský súd rozsudok odôvodnil tým, že neboli splnené podmienky v zmysle § 35b ods. 1 písm. e/ zákona č. 511/1992 Zb. na vyrubenie sankčného úroku žalobcovi za mesiac september 2008, keďže preddavky na daň z príjmov fyzických osôb na rok 2008 žalobca riadne platil na základe rozhodnutia Daňového úradu Žilina II č. 894/230/17674/08/Deli zo dňa 21.04.2008, ktorým mu bolo určené platenie preddavkov inak podľa ustanovenia § 34 ods. 4 zákona č. 595/2003 Z.z., a to za zdaňovacie obdobie roku 2008 a zostalo nesporné, že takto inak určené platenie preddavkov na celé zdaňovacie obdobie bolo žalobcom splnené.

Výrok o náhrade trov konania odôvodnil prvostupňový súd ustanovením § 250k ods. 1 O.s.p., zásadou úspechu v konaní.

II.

Proti rozsudku krajského súdu podal včas odvolanie žalovaný, v ktorom žiadal, aby odvolací súd odvolaním napadnuté rozhodnutie Krajského súdu v Žiline č.k. 21S/64/2010-31 zo dňa 16.09.2010 zmenil tak, že žaloba sa zamietá. V dôvodoch uviedol, že zo žalobcovho daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby za rok 2007 vyplývalo, že žalobca bol povinný platiť mesačné preddavky na daň za zdaňovacie obdobie 2008. Daňový úrad Žilina II rozhodnutím č. 894/230/17674/08/Deli zo dňa 21.04.2008, stanovil žalobcovi platenie preddavkov na daň inak len za mesiace apríl, máj a jún roku 2008 a že preddavky na daň za mesiace júl, august, september, október, november a december roku 2008 bol žalobca povinný platiť vo výške a lehotách, ktorá mu vyplývala z ustanovení § 34 ods. 1, 3, 5 zákona č. 595/2003 Z.z. Daňovníkovi totiž nevzniká v zmysle § 34 ods. 4 zákona č. 595/2003 Z.z automaticky zákonný nárok na stanovenie platenia preddavkov na daň za bežné zdaňovacie obdobie inak podaním žiadosti, ale je výsledkom úvahy a vyhodnotenia v žiadosti uvádzaných dôvodov.

Žalovaný ďalej poukázal na to, že v daňovom konaní možno ukladať daňovú povinnosť alebo priznávať práva len rozhodnutím. Uvedené vyplýva z § 30 ods. 1 zákona č. 511/1992 Zb. Pre daný prípad to znamená, že ak by sa správca dane rozhodol určiť žalobcovi preddavky inak aj za ostatné mesiace roku 2008 (júl, august, september, október, november, december) musel by tak urobiť vydaním rozhodnutia. Keďže sa tak nestalo, je zrejmé, že žalobca bol povinný za mesiac november roku 2008 zaplatiť preddavky na daň vo výške, ktorá mu vyplývala z podaného daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby za rok 2007.

Na záver svojho odvolania žalovaný uviedol, keďže žalobca preddavok na daň za mesiac november za zdaňovacie obdobie roku 2008 nezaplatil v lehote splatnosti v správnej výške, správca dane postupoval v súlade s § 35b ods. 1 písm. e/ zákona č. 511/1992 Zb. a za nesplnenie tejto povinnosti mu vyrubil sankčný úrok oprávnene.

III.

Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok krajského potvrdiť, odvolanie žalovaného zamietnuť a priznať náhradu trov konania v sume 137,24 € (za 2 úkony právnej služby, prevzatie a príprava zastupovania, vyjadrenie k odvolaniu, 1 úkon po 61,41 € a režijný paušál 7,21 €). Uviedol, že z konštrukcie ustanovenia § 34 ods. 4 zákona č. 595/2003 Z.z. vyplýva, že ak suma preddavkov nezodpovedá predpokladanej výške dane, na ktorú sú platené, môže v odôvodnených prípadoch správca dane na žiadosť daňovníka určiť preddavky inak, a teda odlišným spôsobom, ako sú obligatórne stanovené v § 34 ods. 1, 3, 5 zákona č. 595/2003 Z.z. To znamená, že dané ustanovenia sa vtedy nepoužijú a preddavky budú stanovené podľa § 34 ods. 4 zákona č. 595/2003 Z.z., inak by ustanovenie § 34 ods. 4 uvedeného zákona strácalo svoj význam.

Žalobca sa žiadosťou zo dňa 03.04.2008 domáhal odpustenia platenia preddavkov na daň z príjmov fyzických osôb na zdaňovacie obdobie roku 2008 a to z dôvodu, že na základe finančnej a ekonomickej analýzy za I. štvrťrok roku 2008, ako aj vzhľadom na ďalší predpokladaný vývoj poukázal na to, že jeho daňová povinnosť za rok 2008 by nemala presiahnuť sumu 50.000,- Sk, ktorý predpoklad sa následne aj potvrdil a žalobcova daňová povinnosť za rok 2008 bola 20.735,- Sk. Na základe žalobcovej žiadosti Daňový úrad Žilina II rozhodnutím č. 894/230/17674/08/Deli zo dňa 21.04.2008 rozhodol tak, že žalobcovi podľa § 34 ods. 4 zákona č. 595/2003 Z.z určil platenie preddavkov na daň z príjmov fyzickej osoby na zdaňovacie obdobie roka 2008 inak, a to v mesačných lehotách splatnosti, mesiac apríl 2008, splatnosť 30.04.2008, výška preddavku 50.000,- Sk, mesiac máj 2008, splatnosť 02.06.2008, výška preddavku 50.000,- Sk, mesiac jún 2008, splatnosť 30.06.2008, výška preddavku 50.000,- Sk, uvedené preddavky žalobca v stanovenej výške a lehote zaplatil na účet daňového úradu, teda na základe daňovej povinnosti za zdaňovacie obdobie roku 2008 vo výške 20.735,- Sk a pri zaplatených preddavkoch v celkovej výške 150.000,- Sk žalobcovi za uvedené zdaňovacie obdobie roku 2008 vznikol daňový preplatok vo výške 129.265,- Sk /4.290,82 €/ Účel, riadne zaplatenie dane na základe stanovených preddavkov, bol splnený, výsledkom zúčtovania preddavkov bol preplatok na dani. Žalobca si v prejednávacom prípade, ako aj v minulosti plnil svoje daňové povinnosti riadne a včas podľa zákona a nikdy pri výbere a s platením daní nemal žiadne problémy. Ak by mal žalobca zaplatiť preddavky inak v zmysle § 34 ods. 4 zákona č. 595/2003 Z.z., podľa rozhodnutia daňového orgánu, ako aj preddavky obligatórne podľa § 34 ods. 1, 3, 5 uvedeného zákona, by znamenalo, že žalobca mal zaplatiť za celé preddavkové obdobie sumu 150.000,- Sk podľa rozhodnutia žalovaného a sumu 3.535.074,- Sk podľa obligatórných ustanovení zákona, teda spolu na preddavkoch za celé preddavkové obdobie

sumu 3.685.074,- Sk oproti samotnej daňovej povinnosti vo výške 20.735,- Sk, čo sa podľa žalobcu prieči účelu zákona.

Na záver poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 241/07 z 18. septembra 2008, podľa ktorého, ani záujem štátu na realizácii príjmovej stránky štátneho rozpočtu nemôže byť a nie je nadradený dodržiavaniu a rešpektovaniu práv, ktoré zákony priznávajú daňovým subjektom. Za situácie, keď právo umožňuje rozdielny výklad, nemožno pri riešení prípadu obísť fakt, že v oblasti verejného práva (daňového práva) štátne orgány môžu konať len to, čo im zákon výslovne umožňuje (na rozdiel od občanov, ktorí môžu konať všetko, čo nie je zakázané). Pri vymáhaní daní podľa zákona sú orgány verejnej moci povinné šetriť podstatu a zmysel základných práv a slobôd.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom podľa § 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p. a následne potom, ako bolo oznámenie o vyhlásení rozsudku vyvesené na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.supcourt.gov.sk, www.nsud.sk, vyhlásil vo veci rozsudok, ktorým potvrdil rozsudok Krajského súdu v Žiline č.k. 21S/62/2010-31 zo dňa 16.09.2010 podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. v spojení s § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. ako vecne správny.

Z obsahu administratívneho spisu Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len najvyšší súd) zistil, že rozhodnutím Daňového úradu Žilina II bolo žalobcovi, ako daňovníkovi určené *iné* platenie preddavkov na daň z príjmov fyzickej osoby za zdaňovacie obdobie roka 2008 inak a to v mesačných lehotách splatnosti vo výške 3-krát 50.000,- Sk so splatnosťou dňa 30.04.2008, 02.06.2008 a 30.06.2008.

Rozhodnutím Daňového úradu Žilina II č. 894/230/50989/09/Deli zo dňa 04.08.2009 bol žalobcovi **vyrubený sankčný úrok v sume 1.103,60 €** za nezaplatenie preddavku na daň z príjmov fyzických osôb podľa § 34 ods. 3 zákona č. 595/2003 Z.z. **za obdobie september 2008** v lehote splatnosti v správnej výške.

Uvedené rozhodnutie bolo potvrdené rozhodnutím Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky č. I/228/14620-225153/2009/991857-r zo dňa 13.10.2009 z dôvodu, že z obsahu ustanovení § 34 ods. 1, 3, a 5 zákona č. 595/2003 Z.z. a údajov uvedených daňovníkom v podanom daňovom priznaní k dani z príjmov fyzickej osoby za rok 2007 vyplýva, že daňovník bol povinný platiť mesačné preddavky na daň na zdaňovacie obdobie 2008. Za mesiace apríl, máj a jún roku 2008 mu bola na základe jeho žiadosti určená povinnosť platiť preddavky na daň inak v súlade s ustanovením § 34 ods. 4 zákona č. 595/203 Z.z. a preddavky na daň za mesiace júl, august, september, október, november a december roku

2008 bol daňový subjekt povinný platiť vo výške a v lehotách, ktorá mu vyplývala z ustanovení § 34 ods. 1, 3 a 5 zákona č. 595/2003 Z.z.

Podľa § 34 ods. 1 zákona č. 595/2003 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2008, preddavky na daň v priebehu preddavkového obdobia platí daňovník, ktorého posledná známa daňová povinnosť presiahla 50 000 Sk, pričom preddavkové obdobie je obdobie od prvého dňa nasledujúceho po uplynutí lehoty na podanie daňového priznania za predchádzajúce zdaňovacie obdobie do posledného dňa lehoty na podanie daňového priznania v nasledujúcom zdaňovacom období. Po skončení zdaňovacieho obdobia sa preddavky na daň zaplatené na toto zdaňovacie obdobie započítajú na úhradu dane za toto zdaňovacie obdobie.

Podľa § 34 ods. 3 zákona č. 595/2003 Z.z. daňovník, ktorého posledná známa daňová povinnosť presiahla 500 000 Sk, platí mesačné preddavky na daň na bežné zdaňovacie obdobie, a to vo výške 1/12 poslednej známej daňovej povinnosti, ak tento zákon neustanovuje inak. Mesačné preddavky na daň sú splatné do konca každého kalendárneho mesiaca.

Podľa § 34 ods. 4 zákona č. 595/2003 Z.z. v odôvodnených prípadoch môže správca dane na žiadosť daňovníka určiť preddavky inak, ak suma preddavkov nezodpovedá predpokladanej výške dane, na ktorú sú platené.

Podľa § 34 ods. 5 veta prvá zákona č. 595/2003 Z.z. poslednou známou daňovou povinnosťou na výpočet preddavkov v preddavkovom období podľa odseku 1 je daň vypočítaná zo základu dane uvedeného v poslednom daňovom priznaní, zníženého o nezdaniiteľnú časť základu dane podľa § 11 ods. 2 písm. a) platnú v zdaňovacom období, na ktoré sú platené preddavky na daň pri použití sadzby dane podľa § 15 platnej v zdaňovacom období, na ktoré sú platené preddavky na daň, znížená o zápočet dane zaplatenej v zahraničí, o daňový bonus a o daň vybranú podľa § 43, odpočítavanú ako preddavok na daň.

Podľa § 35b ods. 1 písm. e/ zákona č. 511/1992 Zb. sankčný úrok vyrubí správca dane daňovému subjektu, ak preddavok na daň nebol zaplatený v lehote alebo vo výške podľa osobitného zákona; pri preddavkoch na daň z príjmov sa sankčný úrok vyrubí do dňa platby vrátane, najdlhšie do uplynutia lehoty na podanie daňového priznania,

Podľa § 30 ods. 1 zákona č. 511/1992 Zb. v daňovom konaní možno ukladať daňovú povinnosť alebo priznávať práva len rozhodnutím. Rozhodnutie je pre adresáta platné, len ak je riadnym spôsobom doručené alebo oznámené, ak tento alebo osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 30 ods. 3 zákona č. 511/1992 Zb. rozhodnutie obsahuje odôvodnenie, ak tak ustanovuje tento zákon. V odôvodnení sa uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom rozhodnutia, aké úvahy ovplyvnili hodnotenie dôkazov a použitie právnych predpisov,

na základe ktorých sa rozhodovalo.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd vyhodnotil rozsah a dôvody odvolania vo vzťahu k napadnutému rozsudku Krajského súdu v Žiline po tom, ako sa oboznámil s obsahom administratívneho a súdneho spisu a s prihliadnutím na ustanovenie § 219 ods. 2 O.s.p. dospel k záveru, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v dôvodoch napadnutého rozsudku, ktoré vytvárajú dostatočné východiská pre vyslovenie výroku rozsudku.

Z ustanovenia § 30 ods. 1 zákona č. 511/1992 Zb. vyplýva, že v daňovom konaní možno ukladať daňovú povinnosť alebo priznávať práva len rozhodnutím.

Rozhodnutie správneho orgánu predstavuje individuálny správny akt. Rozhodnutím v prípade postupu podľa § 34 ods. 4 zák. č. 595/2003 sa doterajšie povinnosti stanovené § 34 ods. 3 zák. č. 595/2003 rušia a menia tak, že zakladajú nové práva a povinnosti, t.j. určujú novú výšku preddavkov za konkrétne zdaňovacie obdobie v celom jeho rozsahu.

Z obsahu žiadosti žalobcu doručenej dňa 10.4.2008 na Daňový úrad Žilina II je zrejmé, že žalobca ako daňovník žiadal o určenie preddavkov na daň z príjmov fyzickej osoby inak, ako je stanovené v § 34 ods. 3 zák. č. 595/2003 Z.z. za celé zdaňovacie obdobie roka 2008. Správca dane, ako vyplýva z výroku rozhodnutia č. 894/230/17674/08 Deli zo dňa 21.4.2008 určil platenie dane z príjmov fyzickej osoby za celé zdaňovacie obdobie roka 2008, v mesačných lehotách splatnosti za mesiac apríl až jún 2008 v mesačnej výške 50.000,- Sk.

Na základe takto formulovaného výroku sa podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky žalovaný oprávnene domnieval, že svoju povinnosť splácania preddavkov za rok 2008 splní, ak zaplatí preddavky za stanovené mesiace.

Odvolací súd sa stotožnil s argumentáciou krajského súdu, že z výrokovej časti ani z odôvodnenia rozhodnutia Daňového úradu Žilina II č. 894/230/50989/09/Deli zo dňa 04.08.2009 nevyplýva, že by výrok daného rozhodnutia obsahoval určenie, že vo zvyšných mesiacoch roku 2008 (júl až december) zostávajú preddavky na daň nezmenené, teda v pôvodnej výške, ktorá vplynula z daňového priznania za rok 2007. Z rozhodnutia Daňového úradu Žilina II č. 894/230/50989/09/Deli vyplýva, že žalobcovi bolo týmto

rozhodnutím určené platenie preddavkov na daň z príjmov fyzickej osoby na celé zdaňovacie obdobie roka 2008, za ktoré mali byť zaplatené tri mesačné splátky a nie len na určitú časť roka 2008, zároveň bola stanovená ich splatnosť.

Je potrebné poukázať aj na odôvodnenie uvedeného správneho rozhodnutia, ktoré je úplne nedostatočné, nespĺňa náležitosti § 30 ods. 3 zák. č. 511/1992 Zb. a ani z neho nevyplýva, že by mal daňovník za zvyšné mesiace platiť nezmenené preddavky na daň.

V prejednávanej veci bolo žalobcovi priznané právo platiť preddavky na daň z príjmov inak podľa § 34 ods. 4 zákona č. 595/2003 Z.z. rozhodnutím správcu dane zo dňa 21.04.2008. Preddavky určené na daň z príjmov fyzických osôb na rok 2008 žalobca riadne zaplatil a preto neboli splnené podmienky podľa § 35b ods. 1 písm. e/ zákona č. 511/1992 Zb. na vyrubenie sankčného úroku žalobcovi za mesiac september 2008.

Z vyššie uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky potvrdil napadnutý rozsudok Krajského súdu v Žiline č.k. 21S/62/2010-31 z dôvodu jeho vecnej správnosti, keďže prvostupňový súd zrušil rozhodnutie žalovaného i správcu dane z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 250j ods.2 písm. a/ O.s.p.).

O náhrade trov odvolacieho konania súd rozhodol podľa § 246c ods.1 veta prvá O.s.p. a § 250k ods. 1 prvá veta O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnému žalobcovi, priznal právo na náhradu trov odvolacieho konania, keďže v odvolacom konaní mal úspech.

Žalobca si v odvolacom konaní uplatnil trovy právneho zastúpenia za dva úkony právnej služby – prevzatie a príprava zastúpenia a vyjadrenie k odvolaniu, každý úkon za 61,41 € a režijný paušál vo výške 7,21 €.

Najvyšší súd zistil, že sú splnené podmienky na priznanie náhrady trov právneho zastúpenia žalobcovi v odvolacom konaní za dva úkony právnej služby – prevzatie a príprava zastúpenia a vyjadrenie k odvolaniu zo dňa 19.11.2010 vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny podľa § 11 ods. 4 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v spojení s § 14 ods. 1 písm. a/, b/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z.

Najvyšší súd priznal žalobcovi náhradu trov právneho zastúpenia vo výške, ktorú požadoval vo vyčíslení trov právneho zastúpenia, t.j. 137,24 €.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 25. januára 2011

JUDr. Ida H a n z e l o v á , v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Andrea Jánošíková